

Ontgroening van paleistuin wekt beroering omwonenden

DOOR GÉ ANSEMS

Den Haag — De hof achter het paleisje aan het Lange Voorhout is volledig 'ontgroend'. Dit tot grote woede van de omwonenden, die er schande van spreken dat de oude tuin wordt veranderd in een geplaveide binnenplaats. Dit is, aldus de omwoners, gebeurd zonder dat er vergunning is verleend voor het kappen van de bomen.

De tuin is gedeeltelijk eigendom van het kunstbedrijf Link, de rest is van de gemeente. Link is gehuisvest in het koetshuis aan het Smidswater, dat aan de achterkant van de tuin ligt, recht tegenover het paleis. Het oude koetshuis wordt momenteel gerestaureerd door het architectenbureau Braaksma & Roës. Het bureau zorgt in opdracht van het Gemeentemuseum — het paleisje wordt een dependance van dit museum — ook voor de herinrichting van de tuin. De hof wordt in de toekomst gebruikt voor onder meer beeldenexposities.

Hans Wetemans van het architectenbureau is op de hoogte van de onvrede van de bewoners. Maar veel begrip heeft hij er niet voor. „We hebben inderdaad het groen weggehaald. Dat was de beste oplossing. Zo stond er een schutting tussen het gedeelte van de tuin dat bij het koetshuis hoort en de rest van de tuin. Die schutting was door de beplanting overwoekerd. Om van de tuin een eenheid te maken, moest die schutting verwijderd worden. Boven-

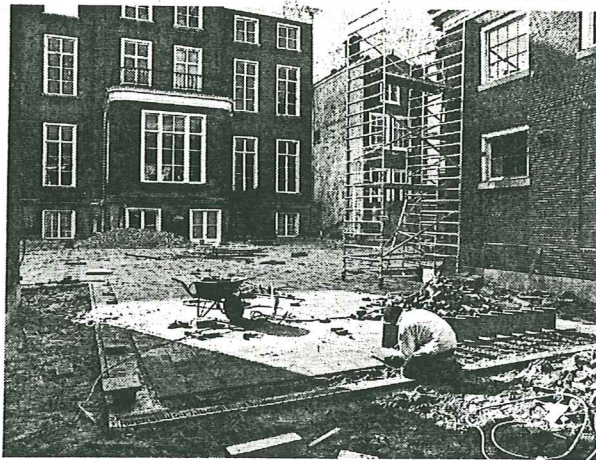

FOTO HANS DE BAKKER

De hof wordt veranderd in een geplaveide binnenplaats. Op de achtergrond de achtergevel van het paleisje.

dien was de tuin volledig verwilderd. Er was al jaren niets meer aan onderhoud gedaan. We hebben de beplanting eerst geïnventariseerd. Wat we aangetroffen waren coniferen en rododendrons”.

De omwonenden beweren dat er ook magnolia's stonden, maar die heeft Wetemans niet aangetroffen. „En met die coniferen en rododendrons was niets te beginnen. We hebben ze gerooid, ik dacht niet dat daarvoor een kapvergunning nodig was. Hoe vaak gebeurt het niet dat particulieren hun rododendrons snoeien of kappen omdat ze te hoog zijn ge-

worden. Daar valt niemand over. Maar omdat het om een paleistuin gaat, mag het blijkbaar niet”. Woordvoerster Polder van de omwonenden is nog niet van de schrik bekomen. „Op donderdagochtend 17 september om zeven uur reden plotseling allerlei machines het Smidswater op. En om half acht was het kappen van de bomen reeds begonnen. Die avond was alles weg. Er was niemand die ervan af wist. Bouw- en woningtoezicht niet, Groenvoorzieningen niet”. Ze nam contact op met de Boswachterij. Haar onheilsboodschap trof deze dienst volgens haar als een

donderslag bij heldere hemel. Mevrouw Polder: „Ik sprak met mevrouw De Vogel, die beloofde de zaak te zullen onderzoeken”.

„Mevrouw De Vogel is niet aanwezig, ze is ziek”, zegt desgevraagd een woordvoerder van Boswachterij. „Er is met die tuin iets niet orde. Het fijne weet ik er niet van. Mevrouw De Vogel gaat daar over. Of ze een proces-verbaal opmaakt weet ik niet”.

„Twee weken geleden zijn mensen van de Boswachterij poolshoogte komen nemen”, herinnert Wetemans zich. „Ze hebben verder niets gezegd. En ik heb er ook niets meer over gehoord”.

Leibomen

De tuin krijgt overigens nieuw groen. Er worden zogeheten leibomen geplant, linden waarvan de takken worden geleid. Maar voor de omwonenden is dat geen acceptabel compromis. Zij willen het liefst de oude hof terug. Toch overwegen zij voornamelijk geen juridische stappen om hun zin te krijgen. De tuin wordt bestraat met tegels, kleine straatklinkers en grind, volgens een bepaald patroon gelegd. In de voor- en achtergevel van het koetshuis zijn glazen puien aangebracht, achter de zware houten deuren. Een aantal deuren blijft altijd openstaan, zodat de tuin van het paleis vanaf het Smidswater permanent zichtbaar blijft. Het koetshuis en de tuin worden op 27 oktober officieel opgeleverd.